

از دل وحی

شرایط و راه‌های شناخت قرآن

برای درک و فهم حقایق قرآنی، شرایطی لازم است که در ادامه به برخی از آنها اشاره می‌شود:

- ۱- تدبیر و تفکر: قرآن تجلی خداست و مخاطب آن فطرت زوال ناپذیر آدمی در هر عصر و نسل و نژاد، بدین جهت پیام قرآن در بردارنده ژرف فرازمانی، و فرامکانی و جهان شمول است. به همین دلیل همه محققان ژرف اندیش که در محضر حقایق قرآن زانو برزند و با جرأت و شهامت سواالتشان را مطرح کنند، می‌توانند در خور خود پاسخ دریافت کنند و نباید به بهانه‌هایی چون «تفسیر به رأی ممنوع است» از تفسیر قرآن و فهم و آرایه حقایق آسمانی آن خودداری کنند. ۲- بصیرت: معارف قرآن دارای سطوح و مراتب مختلفی است. بخشی از معارف هزار لایه آن، آن قدر بلند و عمیق اند که جز با سخنان در علم، توانایی درک و فهم آن را ندارند. کما این که در مقابل بخشی رانیز همگان می‌فهمند و نیازی به تبیین ندارد. قرآن به لسان بلیغ و آشکار نازل شده تا مردم بفهمند و بدان عمل کنند، لکن چنان نیست که عمق معارف آن برای همگان در یک سطح قابل فهم باشد. ۳- ایمان راستین: هر چند سفره بی‌کران قرآن برای همه پهن است، ولی آن کس از آن بهره بیشتری برد و دردهای خویش را با داروهای آن درمان می‌کند که از ایمان بهره‌ای برده باشد: «از قرآن آن چه شفابخش و رحمت است برای مؤمنان نازل کردیم و ستمگران را جز خسران و زیان نمی‌افزاید». ۴- تقوا و پیراستگی: قرآن هر چند کتاب هدایت همگانی است «هدی للناس»، ولی کسانی از هدایت و حقایق آن بهره‌مند می‌شوند که دارای تقوای الهی و پروا پیشگی باشند «هدی للمتقین». ۵- طهارت باطنی: اما برای راه یافتن به ژرفا و عمق آن اساسی‌ترین شرط طهارت و پاکیزگی درونی است: «به راستی که آن قرآن کریمی است که در کتاب محفوظی جای دارد و جز پاکان نمی‌توانند به آن دست یابند». علامه طباطبایی در توضیح آیه می‌فرماید به کتاب مکنونی که قرآن در آن است، راه نمی‌یابد مگر پاکان و پاکان کسانی هستند که خداوند آنها را گرامی داشته و آنها را از پلیدی و آلودگی بلکه از تعلق قلب به غیر خدا پاکیزه کرده است.

داستان راستان

زبان نرم پیامبر (ص)

عربی بیابانی وارد مدینه شد و به مسجد آمد تا مگر از رسول خدا سیم و زری بگیرد. هنگام ورود او، رسول اکرم (ص) در میان انبوه اصحاب و یاران خود بود. پس حاجت خویش را اظهار کرد و عطایی خواست. رسول اکرم (ص) چیزی به او داد، ولی مرد قانع نشد، آن را کم شمرد و نسبت به رسول خدا جسارت کرد. اصحاب و یاران، سخت در خشم شدند و چیزی نمانده بود که آزاری به او برسانند، ولی رسول خدا (ص) مانع شد. پیامبر (ص) اعرابی را با خود به خانه برد و مقدار دیگری به او کمک کرد. اعرابی اظهار رضایت کرد و جمله‌ای تشکرآمیز بر زبان راند. رسول اکرم (ص) به او فرمود: «تو دیروز سخن درشت و ناهمواری بر زبان راندی که موجب خشم اصحاب و یاران من شد. آیا ممکن است جمله‌ای که اکنون بر زبان راندی را در حضور جمعیت بگویی تا خشم و ناراحتی آنان نسبت به تو از بین برود؟» اعرابی پذیرفت. پس روز دیگر به مسجد آمد، در حالی که همه جمع بودند، رسول اکرم (ص) رو به جمعیت کرد و فرمود: «این مرد اظهار می‌دارد که از ما راضی شده آیا چنین است؟» اعرابی گفت: «چنین است.» و همان جمله تشکرآمیز که در خلوت گفته بود تکرار کرد. اصحاب و یاران پیامبر (ص) خرسند شدند. در این هنگام رسول خدا (ص) رو به جمعیت کرد و فرمود: «حکایت من و این گونه افراد، مثل همان مردی است که شترش ریمده بود و فرار می‌کرد. مردم به خیال این که به صاحب شتر کمک بدهند فریاد کردند و به دنبال شتر دویدند. آن شتر فراری تر شد. صاحب شتر، مردم را بانگ زد و گفت: «کسی به شتر من کاری نداشته باشد، من خود بهتر می‌دانم که از چه راه او را رام خویش کنم.» پس یک مشت علف برداشت و آرام آرام به شتر نزدیک شد، بی آن که نعره‌ای بزند و فریادی بگردد و بدود. شتر آرام در جای خود ماند و او با کمال سهولت، مهار شتر را در دست گرفت و روان شد. اگر دیروز من شما را آزاد گذاشته بودم، حتما این اعرابی نگویند بخت به دست شما تلف شده بود و در چه حال بدی هم، در حال کفر و بت پرستی، ولی مانع دخالت شما شدم و خود با نرمی و ملایمت او را رام کردم.»

وقایع رمضان

گسیل مُسلم به سوی کوفه

اعزام مسلم بن عقیل توسط امام حسین (ع) به جانب کوفه در رمضان سال ۶۰ هجری قمری، پس از نامه‌های پی‌درپی کوفیان به امام و دعوت از آن حضرت جهت برپا کردن حکومت اسلامی و مبارزه با یزید بن معاویه اتفاق افتاد. کوفیان گرچه در ابتدا استقبال شایانی از مسلم به عمل آوردند، لیکن با تظلم و تهدید حکومت عبیدالله، سرانجام سفیر امام را تنها گذاشتند و در نهایت جناب مسلم بن عقیل به دست ابن زیاد به شهادت رسید.

رسم رمضان

رمضان‌های کرمان

ماه رمضان در کرمان به عنوان یکی از استان‌های کویری کشور حال و هوای ویژه‌ای دارد و این کویری بودن تأثیر بسزایی روی آیین‌های مربوط به این ماه در کرمان گذاشته است. کرمانی‌ها از قدیم‌الایام در ماه رمضان آداب و رسوم خاصی داشته و امروزه برخی از آنها فراموشی شده‌اند و برخی دیگر اجرامی شوند.

کلیدزنی

کلیدزنی یکی از آداب و رسوم مردم کرمان بود که در شب‌های ماه مبارک برگزار می‌شد. در این مراسم که مختص بانوان بود، بانویی یک سینی برمی‌داشت و در آن یک آینه، یک سرمه‌دان و یک جلد کلام الله مجید قرار می‌داد و به در خانه اهالی محل می‌رفت. این رسم معمولاً با تار یک شدن هوا به اجزای آمد و مشخص صورت خود را با چادر طوری می‌پوشاند که شناخته نشود. وقتی هم به در هر خانه‌ای می‌رسید، با کلیدی به سینی آتش می‌زد تا صاحب آن خانه از حضور او خبردار شود. شخص کلیدزن هرگاه از خانه مذکور صدای «چراغ بیاور» یا «قند و شیرینی بیاور» را می‌شنید، امیدوار می‌شد که از در آن خانه دست خالی برنخواهد گشت، در غیر این صورت محل را ترک می‌کرد و به خانه‌ای دیگری رفت. شخص کلیدزن به هیچ وجه با کسی حرف نمی‌زد. صاحبخانه پس از گشودن در، آینه داخل سینی را برمی‌داشت و در آن به چهره خود نگاه می‌کرد، سپس مقداری شیرینی، قند یا پول داخل سینی قرار می‌داد. در پایان مراسم هم کلیدزن خوراکی‌ها یا پول جمع‌آوری شده را به مستمندان می‌داد.

شب‌های قدر و مراسم چهل منبرون

رسم چهل منبرون هم‌زمان با شب‌های احیا از مهم‌ترین آیین‌های ماه رمضان کرمانی‌هاست. در این رسم روزه‌داران ۴۰ شمع تهیه می‌کنند و به در خانه‌هایی می‌روند که منبرهای کوچکی را جلوی در گذاشته باشند. هر شرکت‌کننده پای هر منبر شمعی روشن می‌کند تا حاجتش برآورده شود. این رسم بعد از افطار شروع می‌شود و تا قبل از سحر ادامه دارد. این رسم همچنان در کرمان پابرجاست. اما باید گفت مراسم چهل منبرون در برخی شهرهای ایران و در ماه محرم انجام می‌شود. مردم استان کرمان همچنین در

مناجات

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ

اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي فِيهِ أَبْوَابَ الْجَنَّةِ

خدايا در این ماه درهای بهشت هایت را به رویم باز کن،

وَ أَغْلِقْ عَنِّي فِيهِ أَبْوَابَ النَّارِ

و درهای آتش دوزخ را به رویم ببند،

وَ وَفَّقْنِي فِيهِ لِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ

و به تلاوت قرآن موفقم بدار،

يَا مُنْزِلَ السَّكِينَةِ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ

ای فرو فرستنده آرامش در دل مؤمنان.

دعای روز

بیستم ماه رمضان

چی بخوریم؟

مصرف داروها و روزه‌داری

در صورتیکه برای حفظ وضعیت سلامتیتان به هر علتی دارو یا داروهایی مصرف می‌کنید، حتماً می‌بایست قبل از هر موضوعی مجوز روزه گرفتن را از پزشک معالجتان دریافت کرده باشید.

به دلیل تغییراتی که در شرایط روزه‌داری برای بدن اتفاق می‌افتد، ملاحظات مختلفی برای مصرف داروهایتان باید مدنظر قرار گیرد، در این خصوص حتماً با پزشکتان یا دکتر داروساز مشورت کنید.

حفظ سلامتی، مهم‌ترین اولویت
بدون شک مهم‌ترین موضوعی که باید مورد توجه قرار گیرد حفظ سلامتی بدن است، لذا با مشورت پزشکتان اطمینان حاصل کنید روزه‌داری برایتان مشکلی ایجاد نمی‌کند.

از پزشک یا دکتر داروساز بخواهید در خصوص لزوم تغییر زمان‌بندی مصرف داروهایتان در ماه مبارک رمضان نظر بدهد. هرگز زمان و تعداد مصرف داروها را بدون مشورت با پزشک تغییر ندهید.

تنظیم زمان مصرف داروها
داروهای تجویز شده برای شما نقش کلیدی در حفظ سلامتی ایفا می‌کنند و به هیچ عنوان نباید به صورت ناگهانی حذف شوند.

رعایت ملاحظات مربوط به داروها
با تغییراتی که در روند طبیعی بدن در روزه‌داری بروز می‌کند ممکن است اثربخشی و عوارض جانبی داروها تحت تأثیر قرار گیرد، از پزشک یا دکتر داروساز بخواهید ملاحظات مربوط به داروهایتان در زمان روزه‌داری را به شما توضیح دهد.

توجه ویژه به شرایط بیماری
روزه‌داری در برخی بیماری‌ها ممکن است مشکلات جدی در کنترل علائم و حفظ سلامت ایجاد کند حتماً با پزشک معالج در خصوص آمادگی بدن‌تان برای روزه‌داری مشورت کنید. به هیچ عنوان بدون مجوز پزشک روزه نگیرید.

